Stuk **1757** (2007-2008) – Nr. 2

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2007-2008

3 juli 2008

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

– van de heer Bart Van Malderen, mevrouw Annick De Ridder en de heren Gino De Craemer, Joris Vandenbroucke en Jan Laurys –

betreffende het realiseren van een decreet Maatwerken

VERSLAG

namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie uitgebracht door de heer Louis Bril

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:

mevrouw Agnes Bruyninckx, de heren Frank Creyelman, Johan Deckmyn, Roland Van Goethem, John Vrancken;

mevrouw Martine Fournier, de heren Jan Laurys, Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;

de heer Louis Bril, mevrouw Annick De Ridder, de heer Hans Schoofs;

mevrouw Anissa Temsamani, de heren Joris Vandenbroucke, Bart Van Malderen.

Plaatsvervangers:

de heer Thieu Boutsen, mevrouw Katleen Martens, de heren Jan Penris, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde;

de heer Dirk de Kort, de dames Cindy Franssen, Kathleen Helsen, de heer Frans Peeters;

de heren Patrick De Klerck, Jaak Gabriels, mevrouw Vera Van der Borght;

de heren Chokri Mahassine, André Van Nieuwkerke, mevrouw Els Van Weert.

Toegevoegde leden:

de heer Gino De Craemer;

mevrouw Mieke Vogels.

Zie:
1757 (2007-2008)
– Nr. 1: Voorstel van resolutie

Zie ook:
1786 (2007-2008)
– Nr. 1: Verslag over gedachtewisseling

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie besprak dit voorstel van resolutie op haar vergadering van 3 juli 2008. Vooraf stond op de agenda van deze vergadering een gedachtewisseling met mevrouw Kathleen Van Brempt, Vlaams minister voor Mobiliteit, Sociale Economie en Gelijke Kansen, over de toekomstvisie inzake de gelijkschakeling van de beschutte en sociale werkplaatsen. Tijdens die gedachtewisseling werd het principeakkoord tot het realiseren van een decreet inzake tewerkstellingsondersteunende maatregelen voor personen met een nood aan ondersteuning op de werkvloer besproken (zie *Parl. St.* Vl. Parl. 2007-08, nr. 1786/1). Dat akkoord werd afgesloten tussen de minister en de betrokken stakeholders, werkgevers en vakorganisaties. Het voorstel van resolutie sluit aan bij dat principeakkoord.

1. Toelichting

De heer *Bart Van Malderen* licht het voorstel van resolutie toe.

Hij vindt het bijzonder belangrijk dat toekomstige regelgeving voor de beschutte en sociale werkplaatsen in het parlement een draagvlak krijgt. Dat is de reden van het voorstel van resolutie. De brede sector van de sociale economie heeft de laatste jaren een enorme dynamiek gekend, zowel op vlak van doelgroepwerknemers, als op vlak van activiteiten en werkvormen. Ondanks de gunstige evolutie van de werkloosheidsstatistieken blijft er een substantiële moeilijk te bemiddelen groep werkzoekenden, waarvoor extra inspanningen nodig zijn. Voor hen zal een specifieke werkvorm nodig blijven.

Het regeerakkoord bepaalt dat de sociale economie en in het bijzonder de sociale en beschutte werkplaatsen een volwaardige rol moeten spelen om de werkgelegenheidskansen van die kansengroepen te optimaliseren. Daarbij is de vereenvoudiging van de organisatie van de sociale economie een streefdoel.

In de sociale economie zijn er een aantal grote werkvormen. Vooreerst is er de invoegeconomie, een tussenvorm tussen sociale economie en het reguliere economische circuit. Voorts zijn er de beschutte en de sociale werkplaatsen en de lokale diensteneconomie. Aanvankelijk was het de bedoeling om een zogenaamd eenheidsdecreet te maken voor de beschutte en de sociale werkplaatsen. Ondertussen zijn de geesten geëvolueerd en is de duidelijke ambitie gerezen om verder te gaan.

Er komt een meetinstrument dat per individu de afstand tot de arbeidsmarkt zal bepalen. De subsidie aan de werkgever, persoonsgebonden aan de doelgroepwerknemer, komt centraal te staan. Zo worden een aantal knelpunten opgelost. De doorstroming naar het reguliere circuit wordt eenvoudiger. De verdringing in de sector wordt uitgeschakeld. De werkgever centraal stellen en niet meer kijken naar de werkvorm is een baanbrekende vernieuwing. Het principe verhindert dat er telkens een nieuwe werkvorm nodig is als er een nieuw probleem opduikt. Het lid denkt daarbij aan de zeer moeilijk bemiddelbare doelgroep die nu pas met de sluitende aanpak voor het voetlicht treedt. Volgens gedelegeerd bestuurder Fons Leroy van de VDAB (Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding) brengt de sluitende aanpak bij de 40- tot 50-jarigen aan het licht dat 20 percent van hen niet onmiddellijk inzetbaar is op de arbeidsmarkt. Ze kunnen ook niet onmiddellijk terecht in de sociale economie. Dan wordt de verleiding groot om nog maar eens een aparte werkvorm te creëren. Door per individu de afstand tot de arbeidsmarkt te meten en gericht te remediëren, is een veel solidere aanpak mogelijk.

Uiteraard hadden de indieners van het voorstel van resolutie liever nu reeds een uitgewerkt decreet gehad, maar de minister heeft reeds omstandig uitgelegd waarom dat niet kan. Niet alleen de federale partner is nodig voor een decreet. De Vlaamse wetgever moet zich daarnaast ook afstellen op de Europese regels. Desalniettemin is de heer Van Malderen ervan overtuigd dat er geen werk verloren is. Nieuwe ideeën en principes hebben vrij breed ingang gevonden in de sector. Het is heel belangrijk dat de volledige sector de kans krijgt een en ander verder uit te werken. Het is dan ook positief dat de verenigingen waar armen het woord voeren zich mee achter het principeakkoord scharen.

De indieners stellen voor dat het parlement het werk van de Vlaamse Regering en de opdracht die de sociale partners zichzelf opleggen, steunt. Het werk zal niet af zijn. Met dit voorstel geeft het parlement deze en de volgende minister de opdracht werk te maken van een decreet over maatwerk en sociale economie.

Voor de concrete punten verwijst de spreker naar de tekst van het voorstel van resolutie.

Hij herhaalt ten slotte dat het belangrijk is rekening te houden met het nieuwe Europese kader en te overleggen met het federale niveau. Andere aspecten van het voorstel zijn het inschalinginstrument, de doorstroming naar de reguliere sector en het overleg met de sector.

2. Bespreking

De heer *Jan Laurys* zegt dat zijn fractie dit voorstel van resolutie volmondig ondersteunt.

Hij zegt dat het principeakkoord tegemoetkomt aan een aantal bekommernissen die in het zogenaamde eenheidsdecreet hadden moeten worden vertaald. Hij noemt onder andere de afstemming met het federale niveau en met de Europese regelgeving, het tegengaan van verdringing in de sector, maatwerk, de afbakening van doelgroepen. Hij benadrukt het belang van de afstemming tussen sociale en reguliere economie. In dat verband moet ook het belang van 'supported employment' worden benadrukt. Het principeakkoord is in elk geval een goede tussenstap, omdat het onder andere zorgt voor de harmonisering van de loon- en arbeidsvoorwaarden.

De heer Laurys benadrukt dat het belangrijk is dat het Vlaams Parlement ook in deze voorbereidende fase van een nieuw decreet betrokken wordt. Het sociaal overleg moet zijn rol ten volle kunnen spelen. Overheid, vakbonden en werkgevers zijn daar bij betrokken. Een en ander moet op het Vlaamse niveau verlopen, maar het is belangrijk dat ook op regioniveau de SERR's (sociaal-economische raden van de regio's) en de RESOC's (regionaal sociaal-economische overlegcomités) hun rol spelen.

Voor de heer Laurys is ook de verdere professionalisering van het werkveld belangrijk. Dat het principeakkoord uitgaat van een stappenplan voor verdere implementatie van de nieuwe aanpak kan daar zeker toe bijdragen.

De spreker zegt dat het aspect arbeidszorg nog niet volledig uitgeklaard is. Dat instrument is nodig voor de zwakste doelgroepwerknemers. Arbeidszorg is echter een concept uit de sector welzijn. De vraag blijft op welke manier arbeidszorg in het gehele plaatje kan worden ingepast.

De heer Laurys benadrukt ten slotte nog dat de voorgestelde rugzakfinanciering, die weliswaar persoonsgebonden is, niet mag worden gezien als een persoonlijke toelage in hoofde van de werknemer. Het gaat wel degelijk om een toelage aan de werkgever, waarvan de hoogte afhankelijk is van de afstand van de werknemer tegenover de arbeidsmarkt. De heer Laurys zegt wel dat het zeer moeilijk zal zijn om een adequaat meetinstrument uit te werken om een en ander objectief vast te leggen.

Mevrouw *Els Van Weert* stelt het brede draagvlak voor het principeakkoord vast. Zij wijst op het belang van het zeer brede overleg dat erover heeft plaatsgevonden.

Haar bekommernis gaat uit naar de afstemming met de Europese regelgeving. Zij roept de Vlaamse Regering op om dit zeer goed op te volgen en proactief te werken op het Europese niveau, ook al is Vlaanderen maar een kleine speler binnen het Europese geheel.

Daarnaast moet ook opgevolgd worden wat er op het federale niveau gebeurt. De overheveling van de bevoegdheden inzake sociale economie is een onderdeel van de komende staatshervorming.

Wat het inhoudelijke betreft is er blijvende aandacht nodig voor doorstroming naar de reguliere economie. Er moet over gewaakt worden dat die doorstroming ook op langere termijn succesvol is. Daarnaast moet er steeds veel aandacht blijven voor degenen die niet naar de reguliere economie kunnen doorstromen.

Ten slotte wijst mevrouw Van Weert er nog op dat er bij de werknemers van de beschutte en sociale werkplaatsen zelf enige onrust is over de veranderingen die zich aandienen. Zij dringt er dan ook op aan dat er een goede communicatie verzekerd blijft tegenover die werknemers.

De heer *Roland Van Goethem* zegt dat een probleem van de nieuwe aanpak zou kunnen zijn dat de grenzen tussen de sociale economie en de beschutte werkplaatsen teveel vervagen. Een groot aantal werknemers met een arbeidshandicap kan nu eenmaal slechts werken in een beveiligde en goed begeleide omgeving van een beschutte werkplaats. Hij denkt dat het laten doorstromen van deze mensen naar andere takken van de sociale economie en zelfs naar de reguliere economie, hen uit die beschermde omgeving weghaalt, wat toch risico's inhoudt.

Verder heeft hij er alle begrip voor dat er speciale werkvormen worden opgezet voor mensen met een echte handicap. Maar daarnaast zijn er ook heel wat moeilijk bemiddelbaren, die het slachtoffer zijn van hun eigen arbeidsattitude. Het is de vraag of dit systeem van bijzondere begeleiding en subsidiëring ook voor hen moet werken.

Mevrouw *Annick De Ridder* zegt dat ook haar fractie het eens is met het voorstel van resolutie. Het voorstel bevat enkele bekommernissen van Open Vld. Het eerste aandachtspunt is het vermijden van concurrentievervalsing ten aanzien van reguliere ondernemingen (2°, f), van de overwegingen). Een tweede punt is dat de zorg voor externe doorstroming gepaard moet gaan met aandacht voor interne doorstroming, als eerste stap naar een doorstroming naar het reguliere circuit (6° van het beschikkend gedeelte). Het rugzakprincipe zorgt ervoor dat een doelgroepwerknemer, ongeacht de plaats waar hij werkt, een gelijk pakket aan subsidies meebrengt. Dat is belangrijk voor de doorstroming en het zal verdringing op de arbeidsmarkt tegengaan.

De heer *Gino De Craemer* ten slotte, vindt dat de omschrijving van de doelgroepwerknemers duidelijk moet zijn. Enkel mensen met een fysieke of mentale

arbeidshandicap, de huidige doelgroep van de sociale en beschutte werkplaatsen, kunnen volgens N-VA in aanmerking komen voor het rugzakje.

3. Stemming

Het voorstel van resolutie wordt ongewijzigd eenparig aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggever, *De voorzitter,*

Louis BRIL Eric VAN ROMPUY